

ლიტერატურა და ლიტერატურის თეორია
Literature and Literary Theory

უდაბნო როგორც ეგზისტენციალური შემეცნების სივრცე ინგა ბახტაძის
ნოველაში „თალხი პერანგი“

გურანდა გობიანი

ევროპის ცენტრალური უნივერსიტეტი

ელ. ფოსტა : gurandagobiani@gmail.com

<https://doi.org/10.52340/lac.2025.35.13>

SJIF 2026: 8.679

სტატია ეძღვნება ნოველის „თალხი პერანგი“ ანალიზს ეგზისტენციალური და კულტუროლოგიური პერსპექტივიდან. კვლევის მიზანია, დაადგინოს, თუ როგორ ფუნქციონირებს უდაბნო ტექსტში როგორც სიმბოლური და ფილოსოფიური სივრცე და რა როლს ასრულებს იგი ადამიანის არსებობის საზრისის გააზრების პროცესში.

კვლევა ეფუძნება ინტერპრეტაციული ანალიზის მეთოდს და ეყრდნობა ეგზისტენციალური ფილოსოფიის თეორიულ ჩარჩოს, ასევე ნაშორში გათვალისწინებულია ქართული ლიტერატურათმცოდნეობის მიდგომები, რომელთა მიხედვითაც ადამიანის არსებობა განისაზღვრება შინაგანი კრიზისის, თავისუფლებისა და არჩევანის გამოცდილებით, რაც თანაბრად რელევანტურია როგორც ეგზისტენციალური ფილოსოფიისთვის, ისე ქართული ლიტერატურათმცოდნეობითი პარადიგმებისთვის.

კვლევამ აჩვენა, რომ ნოველაში უდაბნო წარმოდგენილია როგორც მრავალშრიანი სიმბოლური სივრცე, რომელიც აერთიანებს სულიერი სიცარიელის, იზოლაციისა და ლიმიტალური გამოცდილების მნიშვნელობებს და გვევლინება არა მხოლოდ როგორც ფიზიკური გარემო, არამედ როგორც სულიერი სიცარიელის, იზოლაციისა და თვითშემეც-ნების სივრცე.

უდაბნო ტექსტში ფუნქციონირებს როგორც „ეგზისტენციალური ლანდშაფტი“, სადაც პერსონაჟი პირისპირ დგება საკუთარ არსებობასთან და გადის შინაგანი ტრანსფორმაციის პროცესს. ამ კონტექსტში იგი იქცევა სემანტიკურ ბირთვად, რომლის მეშვეობითაც იკითხება ტექსტის ფილოსოფიური პრობლემატიკა.

სტატიის სიახლე მდგომარეობს იმაში, რომ „თალხი პერანგი“ განიხილება არა მხოლოდ ლიტერატურულ, არამედ კულტუროლოგიურ და ფილოსოფიურ ჭრილში, სადაც სივრცე გარდაიქმნება ეგზისტენციალური გამოცდილების გამოხატვის ფორმად. კვლევა აჩვენებს, რომ თანამედროვე ქართული პროზა აქტიურად ერთვება გლობალურ ინტელექტუალურ დისკურსში და ქმნის უნივერსალური ფილოსოფიური პრობლემების ორიგინალურ ინტერპრეტაციას.

საკვანძო სიტყვები. უდაბნო, ეგზისტენციალიზმი, სიმბოლიკა, არსებობის საზრისი, ინგა ბახტაძე, თალხი პერანგი.

თანამედროვე ლიტერატურათმცოდნეობაში სივრცის კატეგორია სულ უფრო მეტად განიხილება არა მხოლოდ როგორც ნარატიული ელემენტი, არამედ როგორც მნიშვნელო-ბათა მატარებელი სიმბოლური სისტემა. ამგვარი გაგება სრულად ეხმიანება იმ თეორიულ მიდგომებს, რომლის მიხედვითაც ლიტერატურულ ტექსტში სივრცე არა ნეიტრალური ფონია, არამედ მნიშვნელობის აქტიური მატარებელი. როგორც აღნიშნავს გურამ ასათიანი, მხატვრულ ტექსტში სივრცე ფუნქციონირებს როგორც სემანტიკური ელემენტი, რომელიც გამოხატავს როგორც ემოციურ, ასევე აზრობრივ შინაარსს და ასახავს პერსონაჟის შინაგან მდგომარეობას [ასათიანი, 2002]. ამ კონტექსტში განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს უდაბნო, როგორც სიმბოლური სივრცე, რომელიც სხვადასხვა ლიტერატურულ და ფილო-სოფიურ ტრადიციაში უკავშირდება სულიერ სივრცეებს, იზოლაციასა და ადამიანის შინაგან გამოცდილებას.

ეგზისტენციალიზმი, როგორც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფილოსოფიური მიმართულება, ადამიანის არსებობას განიხილავს კრიზისის, არჩევანისა და თავისუფლების კონტექსტში. როგორც აღნიშნავს ჟან-პოლ სარტრი, ადამიანის არსებობა წინ უსწრებს მის არსს, რაც გულისხმობს, რომ ინდივიდი თავად ქმნის საკუთარ მნიშვნელობას არსებობის პროცესში. ამასთან, ალბერ კამიუს მიხედვით, ადამიანის ყოფიერება ხშირად ვითარდება აბსურდის გამოცდილებაში, სადაც მნიშვნელობის ძიება ეჯახება სამყაროს უსაზრისობას. კამიუ თავის ნაშრომში *სიზიფეს მითი* აღნიშნავს, რომ აბსურდი იბადება ადამიანის სურვილსა და სამყაროს უსასრულო მდუმარებას შორის დაპირისპირებაში [კამიუ, 2017]. სწორედ ეს დაპირისპირება ქმნის იმ ეგზისტენციალურ მდგომარეობას, რომელშიც ადამიანი იძულებულია თავად მოძებნოს საკუთარი არსებობის საზრისი. ამ თვალსაზრისით სიზიფეს სახე — ადამიანი, რომელიც მარადიულად აგორებს ქვას მთაზე — იქცევა აბსურდული ადამიანის სიმბოლოდ, რომელიც, მიუხედავად უაზრობისა, აგრძელებს არსებობას და ამით ამტკიცებს საკუთარ თავისუფლებას.

ნოველაში *თალხი პერანგი* უდაბნო სწორედ ამგვარ სივრცედ წარმოჩნდება — ადგილად, სადაც ქრება გარეგანი მნიშვნელობები და ადამიანი რჩება მხოლოდ საკუთარ ცნობიერებასთან და არსებობის ფუნდამენტურ კითხვებთან. უდაბნოს „სიჩუმის საბურველი“ და მისი უსასრულო სივრცე ქმნის იმ აბსურდულ მდგომარეობას, რომელშიც პერსონაჟი იძულებულია, სიზიფეს მსგავსად, თავად გაიზაროს სიცოცხლის აზრი და საკუთარ არსებობას მიანიჭოს მნიშვნელობა.

ამ თვალსაზრისით უდაბნო შეიძლება განვიხილოთ როგორც ეგზისტენციალური გამოცდილების ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი სიმბოლო — სივრცე, სადაც ადამიანი რჩება საკუთარ თავთან და ეძებს არსებობის საზრისს. სწორედ ამ კონტექსტში განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს ინგა ბახტაძის ნოველა „თალხი პერანგი“.

სტატიის მიზანია, გამოავლინოს, თუ როგორ ფუნქციონირებს უდაბნო ნოველაში „თალხი პერანგი“ როგორც ეგზისტენციალური შემეცნების სივრცე და რა ფორმით ასახავს იგი ადამიანის არსებობის საზრისის ძიებას. კვლევა ეფუძნება ინტერპრეტაციული ანალიზის მეთოდს და ეყრდნობა ეგზისტენციალური ფილოსოფიის თეორიულ ჩარჩოს.

უდაბნო, როგორც სიმბოლური სივრცე, მრავალსაუკუნოვანი კულტურული და რელიგიური ტრადიციების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მოტივია. იგი სხვადასხვა ეპოქასა და კულტურაში იძენს განსხვავებულ, თუმცა ერთმანეთთან დაკავშირებულ მნიშვნელობებს და ხშირად ასოცირდება სულიერი გამოცდის, განწმენდისა და თვითშემეცნების პროცესთან. ამ თვალსაზრისით უდაბნო არ წარმოადგენს მხოლოდ გეოგრაფიულ რეალობას; იგი არის კულტურულად კოდირებული სივრცე, რომელიც ადამიანის შინაგანი ტრანსფორმაციის იდეას ატარებს.

ამგვარი მრავალმნიშვნელოვანი კულტურული ფონიდან გამომდინარე, უდაბნო ლიტერატურულ ტექსტებში ბუნებრივად გარდაიქმნება ეგზისტენციალური გამოცდილება-ის სიმბოლოდ. სიმბოლო ლიტერატურაში, როგორც რევაზ სირაძე აღნიშნავს, წარმოადგენს მნიშვნელობის კონდენსირებულ ფორმას, რომელიც მრავალშრიან აზრობრივ სტრუქტურებს აერთიანებს [სირაძე, 1978]. აკაკი ბაქრაძე ფიქრობს, რომ ლიტერატურა ადამიანის შინაგანი სამყაროს გამოხატვის ფორმაა, რაც სივრცის სიმბოლურ გააზრებას აძლიერებს. მხატვრული ტექსტი ასახავს სულიერი ზრდისა და კრიზისის პროცესს, რაც შესაძლებელს ხდის სივრცის

გააზრებას არა მხოლოდ ფიზიკურ, არამედ ფსიქოლოგიურ და ეგზისტენციალურ განზომილებაში [ზახტაძე, 1990]. სწორედ ამ კულტურულ-თეორიული საფუძვლის გათვალისწინებით ხდება შესაძლებელი უდაბნოს გააზრება როგორც სიმბოლური და ფილოსოფიური სივრცის, რაც ქმნის მყარ საფუძველს მისი ინტერპრეტა-ციისათვის ნოველაში „თალხი პერანგი“.

უდაბნო, როგორც არქექტიპული სახე, ლიტერატურაში ერთდროულად საფრთხისა და სულიერი ამაღლების სიმბოლოდ გვევლინება. ბიბლიური ტრადიციის საფუძველზე, ადრეულ ჰაგიოგრაფიულ ტექსტებში იგი წარმოჩენილია, როგორც სივრცე, სადაც ადამიანი განეშორება ამქვეყნიურ ამაოებას — მაგალითად, გიორგი მერჩულეს *ცხოვრება გრიგოლ ხანძთელისა*. ამავე დროს, უდაბნო გვევლინება, როგორც შინაგანი გამოცდისა და თვითშემეცნების ადგილი, სადაც გმირი ებრძვის ცდუნებებს და პოულობს საკუთარ თავს ან ღმერთს. მსგავსი მოტივი გვხვდება ანტუან დე სენტ-ეგზიუპერის *კატარა უფლისწულ-შიგ*. უსასრულო და ცარიელი სივრცე ხშირად გამოხატავს ადამიანის გაუცხოებას, შინაგან სიცარიელეს ან სამყაროს მიმართ გულგრილობას. თავისი მკაცრი პირობებით, უდაბნო სიკვდილის სიმბოლოა, თუმცა ამავდროულად — ხელახალი დაბადების წერტილიც, სადაც მხოლოდ ყველაზე ძლიერი და ჭეშმარიტი რჩება.

თანამედროვე ლიტერატურაში ეს არქექტიპი ტრანსფორმირდება, მაგრამ არსობრივად უცვლელი რჩება. ამის ნათელი მაგალითია „თალხი პერანგი“, სადაც უდაბნო არა მხოლოდ გეოგრაფიული, არამედ „ეგზისტენციალური ლანდშაფტია“. „...იდუმალი, დროსა და სივრცეში ჩაკარგული სამყარო, სადაც მეტაფიზიკურ შემეცნებას დაედო ბინა და თავისუფლად გაეშალა ფრთები“ [ზახტაძე, 2023: 153].

ინგა ზახტაძის ნოველაში „თალხი პერანგი“ უდაბნოს სიმბოლიკა მჭიდროდ უკავშირდება ავტორის ფილოსოფიურ-ანთროპოლოგიურ ხედვას. მის შემოქმედებაში ხშირად ფიგურირებს „ადამიანი-ზღვის“ კონცეფცია, სადაც წყალი ენერჯის, პოზიტივისა და სიცოცხლის მატარებელია [გობიანი, 2024]. თუკი წყლის სტიქია მის შემოქმედებაში სიცოცხლის დინამიკასთან ასოცირდება, უდაბნო სტატიკური, თუმცა შინაგანად ინტენსიური განწყობის წერტილია. აქ მარტოობა გააზრებულია არა როგორც სასჯელი, არამედ როგორც აუცილებელი პირობა პიროვნული ტრანსფორმაციისთვის, რაც მჭიდრო კავშირშია ბიბლიურ და ფილოსოფიურ პარადიგმებთან. უდაბნო წარმოადგენს სულიერ სიმშრალეს, გაუცხოებას და იმ „გამომშრალ“ მდგომარეობას, „შიშველ“ სივრცეს, საიდანაც ადამიანი თავისუფლდება ყოველივე ზედაპირულისგან და საკუთარი არსის ძიებას იწყებს. ნაწარმოებში უდაბნო უფრო მეტად ფსიქოლოგიური მდგომარეობაა, ვიდრე ფიზიკური გარემო — ეს არის წერტილი, სადაც სრულდება „ძველი“ ადამიანი და იწყება რთული გზა საკუთარი შინაგანი „ოკეანის“ აღმოსაჩენად: „ამის დანახვამ ყველგერი დამავიწყა - ეჭვებიც, საფრთხეც, გონიერებაც... უდაბნოში ვიყავი, ნამდვილში, მრისხანეში. ვინც უდაბნოში არ ყოფილა ... ამას კიდევ ბევრჯერ გავიმოერებ ცოხვრების გზაზე“ [ზახტაძე, 2023: 154-155].

ტექსტის სიუჟეტური ღერძი აგებულია ახალგაზრდა მოგზაური ცოლ-ქმრის თავგადასავალზე, რომლებიც „ქვიშის ზღვასთან“ შეხვედრისა და „მისი მრისხანება, ყარაყუმის“ გაცნობის სურვილით ტოვებენ ცივილიზებულ სამყაროს და აღმოჩნდებიან სივრცეში, სადაც ადამიანი პირისპირ რჩება როგორც ბუნებასთან, ისე საკუთარ არსებობასთან.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რომ ავტორი უდაბნოს თავიდანვე ანიჭებს მეტაფიზიკურ და სიზმრისეულ ხასიათს: „ქვიშის შემადღებულ გორაკზე ვიდექი და გავყურებდი უცნაურად ჩამუქებულ სივრცეს, რაღაც არარეალურს, სიზმრისეულს. სიჩუმის საბურველი სმენას ახშობდა და სულს აბრუებდა“ [ზახტაძე, 2023:157]. როგორც ზურაბ ხასაია აღნიშნავს წიგნის წინასიტყვაობაში, ეს ქმნილება არის უფრო „მხატვრულ-ფილოსოფიური“ ესე, „შეჯამებისა და დასკვნისმაგვარი. წმინდა არისტოკრატის, თბილისელი ქალის მიერ ცხოვრების უდაბნოს შემეცნება. უდაბნო ფიზიკურად შუა აზიაშია, მაგრამ ეს ქალის წინათგრძნობაა, მისი სიზმარია“ [ზახტაძე, 2023:21].

მოცემულ ფრაგმენტში სივრცე კარგავს რეალისტურ კონკრეტულობას და გარდაიქმნება ეგზისტენციალურ განზომილებად. „არარეალური“ და „სიზმრისეული“ გარემო ქმნის საზღვრულ, ლიმიტალურ სივრცეს, სადაც ირღვევა ყოველდღიური ყოფის ლოგიკა და ადამიანი

შედის სხვა — შინაგანი და სულიერი — გამოცდილების სფეროში. ამასთან, „სიჩუმის საბურველი“ მხოლოდ ბუნებრივი მდუმარება არ არის; იგი სიმბოლურად გამოხატავს სამყაროს იმ აბსოლუტურ სიჩუმეს, რომლის წინაშეც ადამიანი საკუთარი არსებობის სიმარტოვესა და დაუცველობას აცნობიერებს.

ნოველაში უდაბნო მუდმივად უკავშირდება გამოცდისა და შინაგანი ტრანსფორმაციის იდეას. სწორედ ამ კონტექსტში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს ბიბლიური ციტატა — „ასპიტსა და ვასილიკონსა ზედა ხვიდოდე და დასთრგუნო ლომი და ვეშაპი“, რომელიც ტექსტში ფუნქციონირებს როგორც სიმბოლური კოდი. ასპიტი, ვასილიკონი, ლომი და ვეშაპი აქ მხოლოდ ფიზიკური საფრთხის აღმნიშვნელები არ არიან; ისინი ადამიანის შიშების, ცდუნებებისა და შინაგანი ქაოსის მეტაფორებად იქცევიან. შესაბამისად, მათი „დათრგუნვა“ გულისხმობს არა გარეგან გამარჯვებას, არამედ სულიერ გამძლეობასა და შინაგან გარდაქმნას. ამგვარად, უდაბნო ტექსტში იკითხება როგორც არქეტიპული სივრცე, სადაც ადამიანი საკუთარ თავთან შეხვედრის ურთულეს გზას გადის.

ეგზისტენციალური პრობლემატიკა განსაკუთრებით მკაფიო ხდება მაშინ, როდესაც პერსონაჟები სიცოცხლის საზრისზე იწყებენ ფიქრს: „სიცოცხლის შემეცნებისთვის იქ, ბარხანებში ჩარჩენილს, უნდა ჩამეხედა ყოფის დაბინდულ, მრუდე ნაპრაღში. უნდა გამეგო, რატომ ვამაღლებთ ასე ფარფატა ყოფნას და რისთვის ვამცრობთ თუ ვამდაბლებთ წარმავლობის პიტალო გარდაუვალობას“ [ბახტაძე, 2023:163-164]. აქ უდაბნო იქცევა ფილოსოფიური შემეცნების სივრცედ, სადაც ადამიანი პირველად ხედავს არსებობის „დაბინდულ, მრუდე ნაპრაღს“ — იმ ზღვარს, რომლის მიღმაც იშლება სიცოცხლის წარმავლობისა და მარადიულობის ურთიერთმიმართება. პერსონაჟის მცდელობა, გაიაზროს სიცოცხლისა და გარდაუვალი დასასრულის მნიშვნელობა, უშუალოდ ეხმიანება ეგზისტენციალისტურ მსოფლმხედველობას, რომლის მიხედვითაც ადამიანი სწორედ საზღვრულ სიტუაციებში აცნობიერებს საკუთარი არსებობის არსს.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ავტორის მიერ უდაბნოს „ეტრატად“ გააზრება: „უდაბნოს შეუძლია შენიანი გახდეს და იმედის ხელი გამოგიწოდოს მისეულ გამოცდას თუ გაივლი. ეს გავლა კი იეროგლიფებში გზის გაკვლევაა. უდაბნო ხო დიადი ეტრატია ცისმარივით ხელუხლებელი ქათქათა“ [ბახტაძე, 2023:162]. ამ ფრაგმენტში უდაბნო უკვე ტექსტად, ნიშნების სისტემად და სულიერი წაკითხვის სივრცედ გარდაიქმნება. „იეროგლიფებში გზის გაკვლევა“ მიაჩნია, რომ ჭეშმარიტება ადამიანს პირდაპირ არ ეძლევა — იგი უნდა „ამოიკითხოს“. აქ აშკარად იკვეთება კულტუროლოგიური და სემიოტიკური განზომილება: უდაბნო ხდება კოსმიური ტექსტი, რომლის წაკითხვაც მხოლოდ სულიერი გამოცდილების გზითაა შესაძლებელი.

ამავე ფილოსოფიურ ხაზს აგრძელებს შემდეგი მონაკვეთი: „იქ უნდა ამოიკითხო ის, რაზეც გალაკტიონი იტყოდა — სინამდვილეზე მეტი სინამდვილე, შინაარსი სულიერ ძვრათა, უხილავი საზრისი არსებობისა...“ ([ბახტაძე, 2023:162]. გალაკტიონის მოხმობით ტექსტი ერთვება ქართულ კულტურულ და პოეტურ ტრადიციაში, ხოლო „სინამდვილეზე მეტი სინამდვილე“ გამოხატავს იმ მეტაფიზიკურ სივრცეს, სადაც ყოფიერების ხილული ფორმების მიღმა იმალება უხილავი საზრისი. სწორედ აქ იქცევა უდაბნო არა სიცარიელედ, არამედ შემეცნების უმაღლეს ფორმად.

თუმცა ტექსტი მხოლოდ ტრაგიკულ ან ნიჰილისტურ ხედვამდე არ მიდის. უდაბნოს „უბირ სიცარიელეში“ სიცოცხლის ღირებულება კიდევ უფრო მკაფიო ხდება. ამის სიმბოლოდ გვევლინება საქსაული: „მისი ხმელი სხეულიდან ისეთი სიცოცხლის ეთერი სუნთ-ქავს, ვერც ჟივანშისა და ვერც შანელს რომ ვერ შეუქმნიათ სურნელოვან ფანტაზიებში“ [ბახტაძე, 2023:166]. საქსაული აქ სიცოცხლის გამძლეობისა და არსებობის შეუნელებელი ენერჯის სიმბოლოდ იქცევა. ერთი შეხედვით გამხმარი და მკვდარი მცენარე შინაგან სიცოცხლეს ინარჩუნებს, რაც პირდაპირ ეხმიანება ადამიანის სულიერი გამძლეობის იდეას.

საბოლოოდ, პერსონაჟი აღწევს უმნიშვნელოვანეს ეგზისტენციალურ გააზრებამდე: „სიცოცხლე უმაღლესი საზრისია თავად სამყაროსი. ის უნდა დააფასო, დაიცვა და ხელი შეახო მის ყოველ წუთს, რათა ამაღლდე მისკენ სვლით“ [ბახტაძე, 2023:166].

ამგვარად, უდაბნო ნოველაში საბოლოოდ იქცევა არა განადგურების, არამედ სულიერი გარდაქმნის სივრცედ. იგი წარმოადგენს იმ ზღვრულ გამოცდილებას, სადაც ადამიანი გადის შიშის, სიცარიელისა და მარტოობის გზას და საბოლოოდ აღწევს სიცოცხლის ღირებულების გააზრებამდე. სწორედ ამაში ვლინდება უდაბნოს მთავარი ეგზისტენციალური ფუნქცია — იგი ადამიანს საკუთარი არსებობის ჭეშმარიტ საზრისთან აახლოებს.

დასკვნა

ნოველის „თალხი პერანგი“ ანალიზმა აჩვენა, რომ უდაბნო ტექსტში ფუნქციონირებს როგორც მრავალშრიანი სიმბოლური და ეგზისტენციალური სივრცე, რომელიც სცილდება გეოგრაფიულ მნიშვნელობას და გარდაიქმნება ადამიანის შინაგანი გამოცდილების ფორმად.

იგი წარმოადგენს ლიმინალურ სივრცეს, სადაც ადამიანი პირისპირ დგება არსებობის ფუნდამენტურ კითხვებთან — მარტოობასთან, თავისუფლებასთან და სიცოცხლის საზრისთან.

ამავე დროს, უდაბნო არ არის მხოლოდ კრიზისის ადგილი — იგი იქცევა გარდაქმნის სივრცედ, სადაც ადამიანი აღწევს სიცოცხლის ღირებულების გააზრებას.

ამგვარად, ნოველა წარმოჩნდება როგორც ტექსტი, სადაც სივრცე ასრულებს ფილოსოფიურ ფუნქციას და იქცევა ეგზისტენციალური გამოცდილების გამოხატვის მთავარ ფორმად.

ნოველა თანამედროვე ქართული პროზის კონტექსტში მნიშვნელოვან კულტუროლოგიურ და ფილოსოფიურ ტექსტად შეიძლება განვიხილოთ, რადგან იგი ადამიანის არსებობის პრობლემატიკას უნივერსალურ, სიმბოლურ და ინტერდისციპლინურ განზომილებაში წარმოაჩენს.

ლიტერატურა:

ასათიანი გ., - რჩეული თხზულებანი 4 ტომად. ტ. 4: უკეთეს დროთათვის. თბილისი: ნეოსტუდია, 2002, 469 გვ

ბაქრაძე ა., - სულის ზრდა : [კრიტიკული წერილები]. - თბილისი: გამომცემლობა „საბჭ. საქართველო“, 1986. 411 გვ.

ბაქრაძე ა., - მწერლობის მოთვინიერება. დოკუმენტური ნაშრომი (ავტორი). თბილისი: გამომცემლობა: „სარანგი“, 1990. 226გვ

ბახტაძე, ი., - თალხი პერანგი, ნოველები, ესეები. თბილისი, 2023. 351 გვ.

გობიანი, გ., - ზღვის დამტევი „ჩურჩული“ - იდუმალი სამყაროს შეცნობის გზა (ინგა ბახტაძის „დამის ჩურჩული“), გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეციერო ელექტორნული ჟურნალი „ფილოლოგიური კვლევები“ N X, 2025. გვ. 402-408.

გობიანი, გ., - ადამიანად ყოფნის ფილოსოფია ინგა ბახტაძის ესეისტიკაში, გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეციერო ელექტორნული ჟურნალი „ფილოლოგიური კვლევები“ N VIII, გვ. 2024. 283-290.

სირაძე რ., - ქართული ლიტერატურის ესთეტიკა. თბილისი: გამომცემლობა „ხელოვნება“, 1978. 425 გვ.

კამიუ, ა., - „სიზიფეს მითი“, თბილისი: გამომცემლობა „ავორა“, (მთარგმნელი მარინა ბალავაძე), 2017. 166 გვ.

Sartre, J.-P. (2007). Being and nothingness. London: Routledge.

Guranda Gobiani

Central European University

ელ. ფოსტა: gurandagobiani@gmail.com

<https://doi.org/10.52340/lac.2025.35.13>

SJIF 2026: 8.679

The Desert as a Space of Existential Understanding in Inga Bakhtadze's Novella *Talakhi Perangi*

Abstract

This article examines the novella *Talakhi Perangi* by Inga Bakhtadze from an existential and cultural perspective. The aim of the study is to determine how the desert functions in the text as a symbolic and philosophical space and what role it plays in the process of understanding the meaning of human existence.

The research is based on interpretative analysis and draws on the theoretical framework of existential philosophy, while also incorporating approaches from Georgian literary scholarship, according to which human existence is defined through the experience of inner crisis, freedom, and choice. In the text, the desert is represented not only as a physical environment but also as a space of spiritual emptiness, isolation, and self-awareness.

The study demonstrates that the desert in the novella appears as a multilayered symbolic space that encompasses meanings of spiritual emptiness, isolation, and liminal experience. It functions as a site of existential trial, where the character confronts their own existence and undergoes an inner transformation. In this context, the desert becomes the semantic core through which the philosophical dimension of the text is articulated.

The novelty of the article lies in interpreting *Talakhi Perangi* not only from a literary perspective but also within a broader cultural and philosophical framework, as a text in which space is transformed into a medium for expressing existential experience. The study shows that contemporary Georgian prose actively engages in global intellectual discourse and offers original interpretations of universal philosophical problems.

Keywords. desert, existentialism, symbolism, meaning of existence, Inga Bakhtadze, *Talakhi Perangi*.

რეცენზენტი: პროფესორი ლუდმილა ბრანიშვილი